

at vi ere overbeviste om, at Ministerierne, hvor varmt de ogsaa have forsvaret Embedsmændenes pecuniære Interesse ligesom for den bevillende Myndighed, dog ikke, naar de skulde varetage Statskassens Løb, ere gaaede et Skridt videre, end de efter deres Overbeviisning kunde gaae. Det er paa Grund af denne Repræsentationens ubetingede Tillid til Ministrenes Redelighed og Reifind, at vi troe, at Sagen er i meget gode Hænder, naar vi igjennem denne Lov etablere en Domstol — thi det Navn har jeg Ret til at give det, der her tilfigtes — af to Mænd, som paa ingen Maade kunne siges at være Parter i Sagen, idet de nemlig ligesaa vel staae som Embedsmændenes Forsvarere, som de staae som Forsvarere for Statskassen. Man etablerer herved en Domstol, der skal afgjøre disse Lønningspørgsmaal for at simplificere Afgjørelsen og for at bevirke, at ikke ethvert af de mange Spørgsmaal, der kunne opstaae, skal henvises til en vidtløftig Rettergang. Vi see jo det Samme i det private Liv; hvorofte finder det ikke Sted, at 2 Mænd, idet de etablere et eller andet Forretningsforhold med hinanden, sige: Vi ville ikke have vidtløftige Stridigheder med hinanden, vi vedtage derfor, at der oprettes en Domstol, som skal afgjøre alle mulig opstaaende Stridigheder mellem os. (En Stemme: Ja, det er Voldgift!) Ja, kald det Voldgift, eller kald det, med hvad Navn De ville, det er alligevel en Domstol, og den etableres med fuldkommen saa god Berettigelse som den, hvormed Landets højeste Ret er etableret. Saa snart Parterne ere enige om at underkaste sig denne Domstols Kjendelse, seer jeg ikke, hvorledes man ikke skulde kunne kalde den for en Domstol. Jeg siger nu, mine Herrer, at her ikke, saaledes som den næstforegaaende ærede Løser (Wille) yttrede, er Tale om at underkaste Embedsmændene ydmygende Betingelser; vi forlange ikke, at de skulle komme krybende paa To, eller, som det ærede Medlem syntes at antyde, paa Fire, for at faae deres Ret. Jeg siger, at naar det ærede Medlem blot vil skaffe Landets private Borgere en ligesaa lidet ydmygende Ret overfor Embedsmændene som den, vi ville have for Embedsmændene

overfor Statskassen, vil jeg for mit Vedkommende være overmaade tilfreds. Nei, her er ikke Tale om at underkaste Embedsmændene ydmygende Betingelser; men her er kun Tale om at simplificere Statsmaskineriet og Administrationens almindelige Gang ved at sige, at alle opstaaende Trætter skulde afgjøres paa denne Maade, og ved at etablere særlige Domstole i saadanne Sager; herved tager man ikke nogen Ret bort fra Embedsmændene, eller paalægger dem nogen Ydmygelse. Naar man seer hen til Sagens Realitet, troer jeg for mit Vedkommende, at Retten, den virkelige Ret, den absolute Ret vil finde en fuldt saa sikker Afgjørelse paa denne Maade som ved Domstolene. Netop de Exempler, som ere anførte paa, at Domstolene ere komne til overraskende Resultater, peges hen paa det Samme, som jeg har udtalt; thi det Standpunkt, hvorfra Domstolene betragte Sagerne, hviler paa en reen Fortolkning af de tilfældige Udtryk, der ere komne ind i Loven, men dette er ikke det Samme som den absolute Ret. Naar Rigsdagen og Regjeringen ere bleve enige om, at de og de Hensyn skulde søges fyldestgjorte gjennem visse Lovbestemmelser, men disse Bestemmelser tilfældigvis ere affattede i saa uheldige og uklare Udtryk, at Domstolene komne til et andet Resultat, saa skaber man i Virkeligheden ikke derved nogen absolut Ret for Embedsmændene; men man vindicerer dem en Ret gjennem den juridiske Form. Efter min Overbeviisning er der ingen Grund til at antage Embedsmændenes Ret mindre betrygget ved den Afgjørelsesmaade, som her er foreslaet, end ved, at Sagen henvises til Domstolene.

H. C. D. Müller: Det er forunderligt, at den ærede Forslagsstiller, der, som han selv nys sagde, har været saa overordentlig beskæftiget med at behandle denne Sag, kan gjøre saa aabenbar en Feilslutning som den, hvori han sikkerlig her gjør sig skyldig. Hele hans Beviisførelse om Domstolenes Feilbarhed eller Ufeilbarhed og den samme Paastand med Hensyn til andre Institutioners ligesaa store Ufeilbarhed eller Ikke-Ufeilbarhed som et væsentligt Moment viser sig for Enhver, som hører